

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybinės atliekos

atliekos, susidarančios **atliekant** statybos darbus.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės

nustato:

- statybinių atliekų **susidarymo** ir tvarkymo **planavimo**, **apskaitos** ir **tvarkymo** statybvietėje reikalavimus;
- statybinių atliekų **smulkinimo** mobilia įranga statybvietėje reikalavimus;
- neapdorotų statybinių atliekų **sunaudojimo** reikalavimus;
- statybinių atliekų **vežimo**, **naudojimo** ir **šalinimo** reikalavimus;
- **asbesto** turinčių statybinių atliekų tvarkymo reikalavimus;
- perdirbtų inertinių statybinių atliekų **nebelaikymo atliekomis** kriterijus.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statinio projekte

turi būti numatyta:

- planuojamas **statybinių atliekų kiekis** (svorio vienetais) pagal atskiras statybinių atliekų rūšis;
- planuojami susidarysiančių statybinių atliekų pagal atskiras statybinių atliekų rūšis **tvarkymo būdai**;
- neapdorotų statybinių atliekų **sunaudojimo būdai**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Jei statybvietėje planuojama statybines atliekas smulkinti mobilia įranga,

statinio projekte turi būti pateikiama:

- planuojamų smulkinti statybinių atliekų prognozuojamas **kiekis** (svorio vienetais), sunaudojimo **būdai** ir **vietos**;
- trumpas statybinių atliekų smulkinimo **technologinio proceso aprašymas**, nurodant neigiamo poveikio aplinkai ir (ar) žmonių sveikatai mažinimo priemonės;
- **informacija apie su statybvieta besiribojančius** gyvenamuosius namus, veikiančias įstaigas, organizacijas, maisto pramonės įmones, visuomeninės paskirties statinius, saugomas, rekreacines teritorijas, kultūros paveldo objektus, archeologinius, istorinius paminklus, kapines, vertingus dendrologiniu, estetiniu bei kraštovaizdžio formavimo požiūriu želdinius;
- fizikinės, cheminės (dulkės, triukšmas, vibracija ir kt.) ir (ar) kitokios **taršos**, galinčios sukelti pavojų aplinkai (ar) žmonių sveikatai, **įvertinimas**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos

- **komunalinės** atliekos;
- **inertinės** atliekos – betonas, plytos, plytelės ir keramika, akmenys ir kitos atliekos;
- **medienos** atliekos;
- **gipso** atliekos;
- **perdirbti** ir **pakartotinai naudoti tinkamos** atliekos, **antrinės žaliavos** – pakuotės, popierius, stiklas, metalas, plastikas, polistireninis putplastis ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos;
- **pavojingosios** atliekos – tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai paveikti aplinką ir žmonių sveikatą;
- **netinkamos perdirbti** atliekos (izoliacinės medžiagos, akmenų vata ir kt.);
- **putų plokštės**, kuriose yra putų su ozono sluoksnį ardančiomis medžiagomis (OAM) arba fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis (F-dujos) ir **sluoksniuotosios plokštės**, kuriose yra OAM ir F-dujų, arba **putos** iš putų plokščių ir sluoksniuotųjų plokščių.

Statybinių atliekų tvarkymas

Asbesto turinčios statybinės atliekos

Statinių, kurių konstrukcijose yra asbesto, rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbai turi būti vykdomi pagal **Darbo su asbestu nuostatus**.

Asbesto turinčios statybinės atliekos tvarkomos laikantis **pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų**, nustatytų Atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse, taip pat laikantis šių reikalavimų:

- asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje **turi būti surenkamos atskirai** nuo kitų statybinių atliekų;
- birios (asbesto plaušelius išskiriančios) statybvietėje susidariusios asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti **sudrėkinamos, pakuojamos į sandarią plastikinę tarą** (dvigubus plastikinius maišus, statines, konteinerius ar kt.) ir **ženklinamos** pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus;
- asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje gali būti laikinai laikomos **ne ilgiau kaip 6 mėnesius** nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos;
- asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti perduodamos **asbesto ar asbesto turinčias statybines atliekas šalinančioms įmonėms**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Putų plokštės, sluoksniuotosios plokštės ir putos, turinčios OAM ir F-dujų

tvarkomos laikantis Reglamento (ES) 2024/590, Reglamento (ES) 2024/573, **pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų**, nustatytų Atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse,

taip pat laikantis šių reikalavimų:

- putų plokštės, sluoksniuotosios plokštės ir putos iš putų plokščių ir sluoksniuotųjų plokščių statybvietėje atliekant statybos darbus (rekonstruojant, remontuojant ar griauinant statinį) turi būti pašalinamos iš statinio konstrukcijų **stengiantis jų nepažeisti ardant ir smulkinant**, kad būtų išvengta ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OAM) ir fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (F-dujos) išmetimo į aplinką;
- surenkant, vežant ir apdorojant putų plokščių, sluoksniuotųjų plokščių ir putų iš putų plokščių ir sluoksniuotųjų plokščių statybines atliekas **turi būti išvengta OAM ir F-dujų išmetimo**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statyb vietės atliekų susidarymo apskaita

vykdoma elektroniniu būdu naudojantis **Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema**, pildant atliekų susidarymo apskaitos žurnalą, atliekų apskaitos ataskaitos teikiamos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Statybinių atliekų **apskaitos dokumentai saugomi** pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus.

Statybinių atliekų apskaitos **reikalavimai netaikomi**, kai statyba vykdoma **ūkio būdu**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybinių atliekų laikymas

- **Nepavojingos statybinės atliekos** gali būti laikinai laikomos statybvietyje **ne ilgiau kaip vienerius metus** nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos.
- **Pavojingos statybinės atliekos** turi būti laikinai laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus **ne ilgiau kaip 6 mėnesius** nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Statybinių atliekų tvarkymas

Statybinės atliekos turi būti perduotos atliekų tvarkytojams,

turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sudarytą **rašytinę sutartį** dėl atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo, arba gali būti **tvarkomos šių atliekų darytojo**, jeigu jis teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę šią veiklą vykdyti.

Statybines atliekas tvarkanti įmonė **turi būti įregistruota** Atliekų tvarkytojų valstybės registre.

Komunalinės atliekos tvarkomos savivaldybės organizuojamoje **komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Neapdorotos nepavojingos statybinės atliekos

gali būti sunaudojamos:

- **statybvietėje, kurioje šios atliekos susidaro**, kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga – inertinių atliekų (betonas, plytos, čerpės, keramika, užpildai, nesurištieji mišiniai ir gruntai, naudotas asfaltas ir kt.) frakcija, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas atitinka konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, naudojama laikiniems keliams statybvietėje tiesti arba kaip gruntas, kai atliekų naudojimas numatytas statinio projekte;
- **energijos gavybai** – medienos atliekos, kurios neapdorotos medienos konservantais, nepadengtos gruntu ar dažais, kaip nustatyta dokumente „Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai“;
- **kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga** inertinių atliekų (betono, plytų, čerpių, keramikos ir kt.) frakciją, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas tenkina konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, laikiniems keliams atliekų sąvartynuose tiesti;
- **atliekų sluoksnių perdengimui** sąvartynuose – pavojingomis medžiagomis neužterštas gruntas arba kitos savo fizine struktūra panašios inertinės atliekos (pvz., atsijos, akmens vatos atliekos ir pan.).

Statybinių atliekų tvarkymas

Inertinės (nepavojingos) statybinės atliekos

- gali būti smulkinamos mobilia įranga, kai **smulkinamos toje statybvietėje susidariusios** nepavojingos inertinės statybinės atliekos ir kai jų **smulkinimas numatytas statinio statybos ar griovimo projekte**;
- statybinių atliekų smulkinimui statybvietėje naudojama **mobili įranga turi atitikti STR 2.01.08:2003** „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ nustatytus reikalavimus.
- statybinių atliekų smulkinimą mobilia įranga statybvietėje gali vykdyti statybines atliekas tvarkančios įmonės, **registruotos Atliekų tvarkytojų valstybės registre**, vykdančios atliekų apskaitą ir teikiančios atliekų apskaitos ataskaitas pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Statybinių atliekų tvarkymas

Atliekomis nelaikomos statybos metu gautos medžiagos:

- **betonas** ir kiti cemento pagrindo gaminiai (17 01 01);
- **plytos** (17 01 02);
- **čerpės ir keramika** (17 01 03);
- **betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai** (17 01 07);
- **stiklas** (17 02 02, 19 12 05);
- **bituminiai mišiniai**, nenurodyti 17 03 01 (17 03 02);
- **gruntas ir akmenys**, nenurodyti 17 05 03 (17 05 04);
- **kelių skalda** (17 05 08);
- **gipso izoliacinės statybinės medžiagos**, nenurodytos 17 08 01 (17 08 02);
- **mineralinės medžiagos** (pvz., smėlis, akmenys) (19 12 09);

jei atitinka visus Taisyklių 1 priede nustatytus kriterijus.

Statybinių atliekų tvarkymas

Perdirbtas statybinis produktas

turi atitikti statybiniams produktams keliamus **tiekimo rinkai reikalavimus**, nustatytus:

- Statybos įstatyme;
- Reglamentuojamų statybos produktų sąraše, patvirtintame aplinkos ministro 2022-01-24 įsakyme Nr. D1-15;
- Reglamente (ES) Nr. 305/2011;
- **STR 1.01.04:2015** „Statybos produktų, neturinčių darniųjų techninių specifikacijų, eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas, tikrinimas ir deklaravimas. Bandymų laboratorijų ir sertifikavimo įstaigų paskyrimas. Nacionaliniai techniniai įvertinimai ir techninio vertinimo įstaigų paskyrimas ir paskelbimas“.

Perdirbto statybinio produkto gamintojas parengia ir išduoda **Perdirbtų inertinių statybinių atliekų nebelaikymo atliekomis atitikties deklaraciją**.

Statybinių atliekų tvarkymas

Perdirbtas statybinis produktas

gali būti panaudotas:

- **esamose** (ne naujai suprojektuotose) **ketvirtos grupės (mažai jautriose) teritorijose**, nustatytose Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose;
- **naujai suprojektuotuose ketvirtos grupės (mažai jautrioms) teritorijoms** priskiriamuose automobilių keliuose ir (ar) geležinkelio kelių sankasos ribose uždengiant šias medžiagas papildoma dirbtine danga arba sutankintu grunto sluoksniu.

Statybinių atliekų tvarkymas

Perdirbtas statybinis produktas

laikomas atliekomis ir turi būti perduotas atliekų tvarkytojams, jei nepanaudojamas paskirtį, jam nustatytą atitikties deklaracijoje, **ilgiau kaip 3 metus** nuo atitikties deklaracijos išdavimo dienos.

Dėl objektyvių nuo perdirbto statybinio produkto gamintojo nepriklausančių priežasčių (trečiųjų asmenų veiksmai, blogos oro sąlygos ar pan.) Aplinkos apsaugos departamento sprendimu perdirbto statybinio produkto panaudojimo terminas gali būti pratęstas vieną kartą **ne ilgiau kaip 12 mėnesių**.

Dėkojame už dėmesį